

DRAUGAS

PERIODICALS
July 28, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPOS - LIEPOS 28, 1999

*****MIXED ADC 606
S180 P7 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07/27/99
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr. 145
Kaina 50 c.

Premjeras tikrins savo pirmtako „palikimą“

Vilnius, liepos 26 d. (BNS) — Premjeras Rolandas Paksas paprašė Valstybės kontrolę patikrinti, kaip buvo naudojamos įvairių fondų lėšos. Šis pranešimas faktiškai reiškia, kad R. Paksas imasi įgyvendinti savo idėją apie „valstybės auditą“, kurią jis iškelė, tapdamas premjeru.

Pasak pranešimo, R. Paksas paprašė įvertinti valstybės skolų ir skolinių įsipareigojimų, Privatizavimo, Miškų, Kelių, Kaimo ūkio bei Sveikatos draudimo fondų apskaitą, jų panaudojimą bei tikrąją būklę iki birželio 10 dienos.

Apie patikrinimo bei vertinimo rezultatus bus informuota vyriausybė.

Pastaruoju metu opozicija R. Paksui prikišo, kad jis neva emė vengti įvertinti valstybės finansinę padėtį.

Opozicijos teigimu, buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus vadovaujamas ministrų kabinetas prieš atsistatydindamas įvairioms programoms dosniai padalijo lėšų. Po vy-

riausybės atsistatydinimo buvo paskelbta, kad Privatizavimo fonde yra likę 888 mln. litų, o per paskutinį pusmetį jų sumažėjo net 584 mln. litų. Iš likusių lėšų dalis yra paskolinta „Mažeikių naftai“.

Naujasis finansų ministras Jonas Lionginas ne kartą yra tvirtinęs, kad Privatizavimo fondas yra „išsemtas“, jame reikia atkurti apie 140 mln. litų.

Liepos pradžioje žemės ūkio ministras Edvardas Makelis laikinai sustabdė lėšų perdavimą rajonų žemės ūkio skyriams investicijų programoms finansuoti ir kitoms reikiems. Tokių kraštutinių priemonių imtasi, siekiant sutautyti Kaimo ūkio fondo lėšų.

Pasak kritikų, G. Vagnorius puoselėjo palikimą ir vyriausybės rezervo fondą. Šių metų pradžioje vyriausybės rezervo fonde buvo 62.229 mln. litų, iš kurių per pirmąjį metų pusmetį išleista beveik 46 mln. litų, t.y., beveik trys ketvirtadaliai.

Centristai ragina premjerą ryžtingoms pertvarkoms

Vilnius, liepos 27 d. (Elta) — Antradienį vyriausybės rūmuose Vilniuje beveik valandą trukusiam pokalbiui su ministru pirmininku Rolandu Paksu Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas, jo pavaduotojai Egidijus Bičauskas ir Kęstutis Glaveckas išdėstė savo požiūrį į esminius Lietuvos dabartinio gyvenimo momentus, pabrėždami privatizavimo, valstybinio ūkio pamatų, teisėtvaros klausimus. Centristai pateikė siūlymus, kaip išlaikyti lito pastovumą.

„Lietuva yra kryžkelėje. Ar mes stovime į Lietuvos tapimo provincija kelią, ar stovime į kelią, kad Lietuva augtų ir taptų stipria, ekonomiškai pajėgia valstybe. Rolandas Paksas turi galimybę nepradėti reformų — jis gali dar parduoti Lietuvos telekomo akcijas, neparduotus uosto objektus, kai kurias elektrines ir taip išlaikyti, kaip rašė Margarita Starkevičiūtė, tą pačią Gedimino Vagnoriaus liniją. Jam siūlome užimti radikalias pozicijas ir ryžtingai veikti. Užtenka vyriausybei imtis visų atsakomybių, ją reikia suteikti žmonėms“, po susitikimo kalbėjo R. Ozolas.

Centro sąjungos vadovo nuomone, itin svarbus dalykas, kad premjeras priimtų siūlymą parengti konkrečias programas, pvz., kokio dydžio finansavimas reikalingas, kad bibliotekos galėtų įsigyti knygų, užsakyti laikraščius.

Centristai siūlė parengti Privatizavimo principų įstatymą. Pasak jų, privatizavimas turi būti legalus. Be to, pasisakyta už tai, kad privatizuotieji objektai būtų atitinkamai kontroliuojami — kaip jie dirba Lietuvos ūkyje, ar duoda tai, ko tikėtasi, kaip juose dirba Lietuvos žmonės.

Kalbėdami apie valstybinį ūkį, centristai atkreipė dėmesį, kad Lietuvoje veikia vis daugiau tarptautinių firmų, sprendimai priimami ne Lietuvoje. „Kokios mūsų veikimo galimybės, kokius turime naudoti mechanizmus, kad padėtume savo žmonėms, tai mums rūpi ir norime, kad ta

problema būtų sprendžiama“, sakė R. Ozolas.

Centristų vertinimu, Lietuvos teisines sistemas padėtį iš esmės keičia tai, kad panaikinta mirties bausmė. Todėl siūloma atitinkamai humanizuoti visą teisės sistemą, kad ne už kiekvieną nusikaltimą būtų kišama į kalėjimą, o tik komos ir kitokios bausmės, tuo patį sumažėtų kalinių skaičius.

„Mes nesame lingvistinė opozicija. Mes neoponuosime kaip daro, pavyzdžiui, LDDP. Mes oponuosime pateikdami konkretius siūlymus. Nerejome išsiaiškinti, kokia būtų vyriausybės reakcija. Jai viskas priimtina, bet siūlymai tokie fundamentalūs, jog negali būti įgyvendinami per dieną ar dvi“, pasakojo R. Ozolas.

Ekonominiams atstovavimui užsienyje — išskirtinis dėmesys

Vilnius, liepos 27 d. (BNS) — Neturint finansinių galimybių plėsti Lietuvos diplomatiją ekonomistų tinklą, Užsienio reikalų ministerija svarsto, kaip pagerinti jau veikiančios sistemos efektyvumą.

Tokioms diskusijoms skirta visa antroji kasmetinio Lietuvos diplomatinio atstovavimų vadovų susitikimo Vilniuje

* Prezidentas Valdas Adamkus antradienį susitiko su ambasadoriumi JAV Stasiu Sakalausku, kuris po pokalbio sakė žurnalistams su prezidentu apsvaistęs neseniai vykusių keturšalės JAV ir Baltijos valstybių Bendradarbiavimo komisijos posėdžio rezultatus. „Lietuva Vašingtone vis geriau matyti. Mes kartais save per griežtai kritikuojame — esame padarę tikrai daug“, sakė ambasadorius. Jo teigimu, Baltijos valstybės dažnai yra kaip pavyzdys Balkanų valstybėms. Paklaustas apie planuojamus vizitus, S. Sakalauskas sakė, kad rugpjūtį į Lietuvą turėtų atvykti grupė Kongreso patarėjų, taip pat keli Kongreso nariai, aukšti JAV administracijos pareigūnai. (BNS)

Nuotr.: Pučiant šiaurės vėjui, Baltijos pakrante iš Latvijos taršalai slenka link Būtingės. (Elta)

Pajūryje radę taršalų, latviai kaltina Būtingę

Ryga-Klaipėda, liepos 27 d. (BNS) — Latvijoje kol kas nežinoma, kas užteršė nafta Baltijos jūros pakrantę nuo Jūrmalio iki Rucavos, tačiau latviai jau atsigręžė į Būtingę.

Liepos regioninės aplinkosaugos valdybos inspektore Maruta Kaminskā sake, kad valdybos specialistai antradienį dar kartą patikrins pakrantę. Jeigu naftos taršalų daugės, bus galima daryti išvadą, kad yra taršos šaltinis, sakė M. Kaminskā. Jos nuomone, taršalų gali būti ne tik iš Būtingės naftos terminalo, bet ir iš praplaukiančio laivo.

Į pakrantę nuo Jūrmalio iki Rucavos pirmadienį buvo išplauta nedaug naftos taršalų. Naftos dėmių skersmuo vidutiniškai siekė 5-6 centimetrus. Ties Jūrmalio demijū buvo daugiau. Šiuo metu nežinoma, iš kur jie atplukdyti, bet pirmadienį visą dieną vyravo pietvakarių ir vakarų vėjai, todėl galima manyti, kad šie naftos taršalai — iš praėjusią savaitę pradėjusio veikti Būtingės naftos terminalo.

Latvijos žaliųjų siūloma neisileisti į Lietuvą

Pasienio policijos departamento antradienį Migracijos departamentui perdavė medžiagą apie Latvijos žaliųjų išpuolį prieš Būtingės naftos terminalo plūdūrą jūroje.

Keturi Rygos gyventojai praėjusią savaitę nelegaliai kirtu Lietuvos jūrą sieną ir prisirakino prie Būtingės naftos terminalo plūdūro. Netrukus juos nuo plūdūro nukėlė ir su laikė pasienio policijos pareigūnai, o pavarę deportavo iš Lietuvos.

Žalieji teigė rūpinęsi aplinkosaugos dalykais, tačiau Lietuvos pareigūnai mano, kad jie veikia įpareigoti konkuruojančio Ventspilio naftos terminalo.

Migracijos departamentui perduotoje medžiagoje siūloma pažeidžius 5 metams įtraukti į nepageidaujamų asmenų sąrašą.

Be to, ministerija įpareigos ambasadas parengti atskirų valstybių ekonominių siekių Lietuvoje ir Baltijos valstybių regione tyrimus. (Elta)

„Mažeikių nafta“ padės naikinti mazuto dėmę

Būtingės terminalo savininkė bendrovė „Mažeikių nafta“ neigia, kad taršalų, greičiausiai mazuto, dėmė Baltijos jūroje gali būti atsiradusi dėl Būtingės terminalo darbo.

Įmonės atstovė spaudai Virginija Kristinaitienė sakė, kad taršalai jūroje atsirado tikrai ne iš Būtingės terminalo, nes prieš pradėdant darbą, jis buvo kelis kartus kruopščiai patikrintas.

Jos teigimu, dėmės, pastebėtos Latvijos teritorijoje, negali būti naftos, nes nafta stingsta, esant 27 laipsniams šalčio. Pastebėta dėmė yra sustingusi, todėl tai gali būti mazutas, o mazuto Būtingės terminalas nepumpuoja.

„Jei reikėtų, esame pasiruošę padėti išsiaiškinti ir panaikinti šią dėmę, tačiau ji atsirado ne dėl mūsų kaltės“, sakė V. Kristinaitienė.

Vašingtone pagausės Lietuvos draugu

Vilnius, liepos 27 d. (BNS) — Lietuvoje dirbusi ketverių metų, Jungtines Amerikos Valstijas antradienį išvyko JAV ambasados kultūros atašė Lisa Helling, kuri taip pat vadovavo sostinėje įsikuriam Amerikos centrui. Birželį buvo paminėtos Amerikos centro penktosios metinės.

L. Helling laukia darbas JAV Valstybės departamente Vašingtone.

Atsiveikindama su žurnalistais, L. Helling jiems kartojusi diplomatų gyvenimiskąją išmintį, jog išvykti iš valstybės visuomet žymiai sunkiau, nei į ją atvykti. L. Helling pareigose pakeis Michael Boyle, kuris atvyko į Lietuvą praėjusią savaitę.

Rugpjūčio pradžioje į Vašingtoną grįžta JAV ambasados patarėjas politikos ir ekonomikos klausimams Jonathan Moore. BNS korespondentui jis sakė, kad toliau dirbs „ant Kapitoliujaus kalvos“ — JAV Kongrese. Jį pakeis Marilyn Ereshevsky, kuri, beje, yra M. Boyle žmona.

* Lietuvos ambasadorė Turkijoje Halina Kobekaitė po susitikimo antradienį su Valdu Adamkumi sakė prezidentui matanti reikalingą steigti ambasados ekonomikos atašė pareigybę. „Jei mes turime interesų išeiti į kitas rinkas, turi būti specialūs žmonės šioms reikalingoms“, pabrėžė ji. (Elta)

Lietuva neveidmainiaus dėl Baltarusijos kitamano

Vilnius, liepos 27 d. (BNS) — Seimo Žmogaus teisių komiteto pirmininkas Emanuelis Zingeris teigia, kad Lietuvos žmogaus teises vertina aukščiau už „galimą laikiną naudą“, kuri būtų „prisi-taikius prie geopolitinės situacijos“.

E. Zingeris antradienį pranešė išvakarėse susitikęs su i Lietuvą nuo galimo persekiojimo Baltarusijoje pabėgusiu opozicijos vadovu Semion Šareckij. Seimo nario nuomone, baltarusių politikas gali tikėtis, kad Lietuva laikysis visų Seimo priimtų tarptautinių žmogaus teisių įsipareigojimų. E. Zingeris taip pat išreiškė viltį, kad „demokratine Rusija, su kuria Baltarusija palaiko glaudžius santykius, padarys įtakos įvykiams Baltarusijoje, demokratijos kūrimo linkme“.

Baltarusijos prezidento Aleksandr Lukašenka 1996 m. išvaikytos Aukščiausiosios tarybos (AT) pirmininkas S. Šareckij Lietuvoje yra nuo praėjusio ketvirtadienio.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, prieš dešimtmetį vadovavęs Lietuvos nepriklausomybės žygiui, antradienį po susitikimo S. Šareckij gyre dabinėse Baltarusijos opozicijos nuosaukumą.

Susitikimas įvyko svečio pasiūlymu, ir buvo pirmasis susitikimas su aukštu oficialiu Lietuvos pareigūnu, kai jis privačiai atvyko į Lietuvą, begdamas nuo galimų persekiojimų savo valstybėje.

„Baltarusijoje dabar nėra teisėtus vykdomosios valdžios“, teigė Baltarusijos išvaikytojo parlamento vadovas S. Šareckij. Pasak jo, „visi diktatoriški režimai yra pavojingi ne tik savo tautai, bet ir mūsų respubliką supančioms valstybėms, visam pasauliui“. S. Šareckij teigė, kad konstitucinė krizė Baltarusijoje, pradedusi po 1996 metų rudens referendumo, „kuris buvo fak-

tiškai valstybinis perversmas“, o dabar peraugo į vykdomosios valdžios krizę. „Faktiškai Baltarusijoje nėra teisėtus vykdomosios valdžios“, žurnalistams sakė jis, turėdamas galvoje tai, kad liepos 20 d. baigėsi prezidento kadencija. Pagal Konstituciją, šias pareigas iki naujų rinkimų eina AT pirmininkas.

A. Lukašenka savo kadenciją pratęsė iki 2001 metų. Dauguma užsienio valstybių to nepripažįsta ir nepalaiko santykių su jo paskirtuoju nauju parlamentu.

V. Landsbergis gyrė nuosaukią ir santūrią Baltarusijos opozicijos taktiką, siekiant demokratijos valstybėje. „Tai, ką dabar daro Baltarusijos AT, nekviessama į jokių pasipriešinimų, o tikrai pilietinį sąmoningumą, kreipdamasi į realios valdžios struktūras tartis ir susitarti dėl valdžios problemų sprendimo, yra labai europietiška, demokratiška ir labai panašu į tai, kaip klausimai buvo sprendžiami ir Lietuvoje“.

„Mes, kaip ir kitos Europos Tarybos šalys, galbūt išskyrus Rusiją, pripažįstame Baltarusijos Konstituciją ir pagal ją veikiančią AT, kuri buvo formaliai išvaikyta 1996 metais, tačiau ji veikia“, sakė V. Landsbergis.

Liepos 21 dieną susirinkusi Baltarusijos AT kreipėsi į „pilietį Lukašenką“, ragindama jį nedelsiant pradėti derybas su AT dėl politinės padėties sprendimo.

V. Landsbergis teigė nesi-baiminąs dėl galimo santykių su Baltarusija pablogėjimo. „Ponas Šareckis man yra Baltarusija, ir mūsų santykiai man tikrai nėra blogi“, sakė Seimo pirmininkas.

S. Šareckij dėkojo Lietuvai, „kuri neabejinga“ kaimyninės valstybės likimui. Jis kategoriškai paneigė gandus neva jis ketinas pasirašyti politinio prieglobsčio ir pabrėžė neketinąs veikti iš Lietuvos teritorijos.

* Maskvos merijos ir Lietuvos vyriausybės atstovai antradienį Maskvoje pasirašė žemės ūkio produktų tiekimo protokolą, kuriuo remiantis, Rusijos sostinė 2000 metais nupirks keliasdešimt tūkstančių tonų lietuviškų produktų. Maskvos vyriausybės Maisto produktų išteklių departamento vadovas Vitalij Morozov ir Lietuvos žemės ūkio ministras Edvardas Makelis per pasirašymą pranešė, kad pagal naująjį protokolą lietuviškų maisto produktų kitais metais į Maskvą bus tiekiami du kartus daugiau negu šiemet. Birželio 28 d., Lietuvos premjero vizito Maskvoje metu, Rusijos sostinės meras Jurij Lužkov pranešė, kad šiemet iš Lietuvos turi būti nupirkti apie 35,000 tonų produktų. Per dieną Maskva, merijos duomenimis, suvartoja apie 25,000 tonų maisto produktų. (BNS)

KALENDORIUS

Liepos 28 d.: Ada, Augmina, Botvydas, Innocentas, Kintibutas, Viktoras, Vytautas. 1920 m. JAV pripažino Lietuvą de jure.

Liepos 29 d.: Sv. Morta, Lozorius suosuo: Beatričė, Feliksas, Mantvydas, Mantvyde, Olavus.

**Ūkio ministerijos energetikos vystymo departamento
direktoriaus Jono Karlauskio pranešimas Lietuvos
Respublikos Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės
atstovų komisijai 1990 m. kovo mėn. LR Seime**

paruoštą energetikos strategiją pranešimą, kuris neblogai išryškina šio klausimo sudėtingumą ir problemas.

Prieš pradėdamas dėstyti pagrindines Lietuvos energetikos strategijos nuostatas, norėčiau komisijos narius informuoti apie padėtį, kokia dabar yra valstybinė energetikos strategija. Jos visokiųjų variantų buvo rengiama ir dėl jų diskutuojama, derinama su visokiais žinybomis ir pan. Galiausiai buvo vyriausybės posėdyje pritarta šiai strategijai ta prasmė, kad šis strategijos projektas galėtų būti pateiktas Seimui svarstyti. Manau, kad iš Seimo komitetų mes gausime vertingų pastabų ir daugiau ar mažiau reikės pakoreguoti šitą dokumentą, bet galų gale bendruoju sutarimu jis bus priimtas. Turėtų išeiti tai, kas Lietuvai būtų naudinga ir gerai.

Pradėsiu nuo energetikos strategijos tikslų, kurie įvardyti šiame dokumente, kuriame yra pagrindinės strategijos kryptys. Kai bus priimtas šitas dokumentas ir aiškus, kai kurie momentai, kurie dar diskutotini, bus rengiamas veiksmų planas. Ten bus išdėstyta, kokios investicijos reikalingos, kada jos reikalingos, kas už tai atsakingas, terminai ir panašiai. Tai bus konkretus dalykas, nusakantis ir numatantis tolesnes Lietuvos energetikos perspektyvas.

Pirmiausia — patikimas, saugus energijos tiekimas su mažiausiomis išlaidomis, toliau — energijos vartojimo efektyvumo didinimas, rinkos ekonomikos principų diegimas į energetiką, poveikio aplinkai mažinimas, regioninis bendradarbiavimas ir kooperacija. Lietuvos energetikos parengimas integracijai į Europos Sąjungą, ir paskutinis — energetikos valdymo tobulinimas. Kad šituos tikslus laiku įgyvendintume, mums būtina vienu pirma sukurti reikiamą finansinę restitucinę infrastruktūrą. Mes numatom, kad tai turėtų būti padaryta per artimiausius trejus metus.

Energetikos strategija buvo rengiama, remiantis Lietuvos ūkio ekonomikos raidos prognozėmis. Kaip paprastai priimta, buvo daromi prognoziniai scenarijai, tai čia irgi buvo padaryta. Buvo priimti trys scenarijai: lėtas ekonomikos plė-

Liepos 17-18 d. savaitgalį Vasario 16-osios gimnazijos patalpose Vokietijoje vyksiamie suvažiavimai ir Lietuvos Chartos 50 metų sukakties paminėjimai dalyvavo PLB valdybos nariai. Iš kairės sėdi: Regina Kuciene, pirm. Vytautas Kamantas, Milda Lenkauskienė, Danutė Čornij; stovi: Rimas Balilius, Gabrielius Žemkalnis, Tomas Barauskevičius, dr. V. Vilionas, Horstas Žibas, Algis Rukienius. Nuotr. **Viktoro Kučo**

ros scenarijus, greitas ir bazinis. Paminėsiu porą skaičių, kad būtų aišku, kuo jie skiriasi. Lėto augimo scenarijus vidutiniai metiniai bendrojo vidaus produkto augimo tempai laikotarpiui iki 2020 m. (šiam laikotarpiui ir strategija rengiama) yra priimti 2,4%. Kiek vienas metais jie yra skirtingi, bet vidutiniškai yra 2,4%. Pagal greitą augimo scenarijų šitas rodiklis yra 5,2%. Vidurys tarp šitų abiejų priimta, kad bus 4%.

Remiantis šiomis ekonomikos raidos prognozėmis, suskaičiuotos ir pateiktos energijos poreikio prognozės. Šie visi perspektyviniai galutiniai energijos poreikiai, kaip mes vadiname, detalizuoti pagal ūkio šakas ir energijos rūšis. Buvo įvertintas energijos taupymo potencialas Lietuvoje ir kiekvienoje konkrečioje ūkio šakoje. Pagal šituos visus scenarijus galutinės energijos poreikis 2020 m. neviršija 1990 m. lygio. Aš noriu priminti, kad strategijos, kuri dabar egzistuoja ir buvo priimta vyriausybės 1994 m., atskaitos taškas buvo 1990 m., kai Lietuvos energetikos visi pajėgumai maksimaliai buvo panaudojami, gaminant didžiausius elektros energijos kiekius.

Aš vėl pateiksiu keletą skaičių, kaip šitie poreikiai suskirstomi pagal sektorius. Labiausiai tikėtinas scenarijus, tai bazinis scenarijus. Šiuo atveju energijos suvartojimas namų ūkio sektoriuje turėtų sumažėti apie 7-7,5%. Del to, kad turėtų būti labai sumažintos sąnaudos šildymo reikalam. Šitas sektorius šią dieną nėra efektyvus ir ten nėra didžiausios galimybės pagerinti jo efektyvumą, kad jo dėka taip galėtų atsitikti. Tuo tarpu prekybos, aptarnavimo sektorių, statybos ir žemės ūkio poreikiai turėtų

išaugti apie 20-30%, o pramonėje ir transporte — net 80%.

Jeigu imtume poreikių struktūrą pagal energijos rūšis, tai kieto kuro, naftos produktų suvartojimas, kuris tenkintų šilumos poreikius, turėtų mažėti. Gamtinųjų dujų suvartojimas turėtų padidėti apie porą kartų, o motorinio kuro, elektros energijos poreikiai turėtų padidėti apie 1,7 - 2 kartus. Jeigu kartais Ignalinos atominė elektrinė būtų sustabdyta iki 2010 metų, tai pirminės energijos poreikis 2020 metais būtų apie 5% mažesnis, nes naudingumo koeficientas tų elektrinių, kurios ją turėtų pakeisti, būtų didesnis negu dabar egzistuojančių elektrinių. Tačiau imant pagal kuro sunaudojimą bendro organinio kuro poreikiai padidėtų apie 30%, nes tada atominis kuras, branduolinis kuras nebūtų naudojamas, kitos elektrinės turėtų naudoti daugiau organinio kuro. O jeigu Ignalinos atominė elektrinė būtų eksploatuojama iki projekcinio darbo laiko pabaigos, kaip yra numatyta jos techniniame projekte, tai pirminės energijos balanse beveik lygiomis dalimis išsidestytų ir vyrautų branduolinė energija, gamtinės dujos, naftos produktai. Kitos rūšys Lietuvoje yra gerokai mažiau naudojamos, tai yra anglis, orimulysja, vietiniai atnaujinti šaltiniai. Prognozuojama, kad šito laikotarpio pabaigoje tai turėtų sudaryti apie 12%.

Kokia turėtų būti patenkinimo strategija šių poreikių, kuriuos aš čia pamėginau išdėstyti? Visų pirma vyriausybė tvirtina, kad Lietuva įgyvendins visas saugos analizes, ataskaitas ir jos nepriklausomas apžvalgas bei tarptautinės Ignalinos atominės elektrinės saugos komisijos re-

komendacijos, buvo surašyta daug priemonių, kurias reikia įvykdyti. Vyriausybė patvirtino, kad šitos visos priemonės bus įgyvendintos, taip dabar ir daroma. Vyriausybė laikysis susitarimo dėl Ignalinos saugaus darbo, priimdama sprendimus dėl reaktorių eksploatavimo trukmės, remis tarptautines ekspertų komisijos rekomendacijas. Galima G7 šalų, Europos Sąjungos ir jos narių, Baltijos jūros valstybių, kitų valstybių ir tarptautinių finansinių institucijų neatlygintina pagalba.

Mes tikimes, kad šiais metais, kaip yra numatyta, gegužės mėnesį turėtų būti išduota licencija pirmajam Ignalinos atominės reaktoriui. Ji leistų toliau eksploatuoti pirmą bloką. Valstybinėje strategijoje yra įvertinimui parengti du kraštiniai variantai, kurie nusako Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo trukmę, arba laiką. Šitie du variantai leidžia mums palyginti ekonomines, socialines, kitas tos elektrinės uždarymo pasekmes pagal įvairiausių spektrą. Pirmas – tai yra ankstyvas, priverstinis Ignalinos atominės elektrinės stabdymas, kai pirmas blokas stabdomas 2000 m., o antras – 2005 metų pabaigoje. Šiuo atveju elektrinė būtų uždaryma. Kokios priežastys gali būti tokio ankstyvo uždarymo? Tarkim, jeigu pirmam blokui nebūtų išduota licencija arba jis negalėtų dirbti dėl kokių kitų saugumo priežasčių. Jeigu tik Ignalina nesaugi, mes turime ją uždaryti.

Ignalinei uždaryti, pagal visus reikalavimus, turi būti parengta visa veiksmų programa, detalus stabdymo ir išmontavimo planas. Daug šitoje mūsų strategijoje priemonių, kurios turi būti padaryti.

(Nukelta į 5 psl.)

savo pavarde ir giminiu: jo tėvas buvo vienas populiariausių šio krašto prezidentų, o motina Jacqueline — to prezidento žmona, taip pat veliiau pasiekusi individualaus garso. Tiesa, John Kennedy buvo talentingas, turtingas, gražios išvaizdos jaunas vyras, galbūt ateityje net daug žadantis politinio gyvenimo sukuriuose, nors jokio ypatingo polinkio, tam kol kas nerodė. Per ankstyva mirtis, kaip ir kiekvieno kito žmogaus, sukretė jo artimiesius ir bendradarbius, bet tokios visuotinės „liūdesio ir dėmesio isterijos“ tikrai neužstarnavo.

O Lance Armstrong? Kuo jis pasizymėjo, kad vertas minėti pirmuose dienraščiu puslapiuose? Praėjusių sekmadienį jis pasiekė neeilinį laimėjimą sporto pasaulyje: pirmuju užbaigė „Tour de France“ dviračių lenktynes, nusitęsusias 2,285 mylių kelią — per kalnus, visokių oru, nuolat minant dviračio pedalus 25 mylių per valandą greičiu. Lance Armstrong ne tik laimėjo, bet sumušė pernykštį italo Marco Pantani rekordą.

Daug kas mano, kad maratoniškos „Tour de France“ dviračių lenktynes yra pats sunkiausias žmogaus jėgų ir ištvermės išbandymas iš visų sporto šakų, tad tas lenktynes laimėjusiam dviratininkui jau priklauso ypatinga pagarba. Tačiau Lance Armstrong visa galva pakyla ir virš įprastojo „Tour de France“ laimėtojo kategorijos, nes jo laimėjimas kur kas didesnis.

Prieš trejus metus (1996) gydytojai davė Lance Armstrongitį apie 50 proc. galių mylių kiekilgiau gyventi, kai buvo rasta, pavojingai išsiplėtusi, vėžio liga. Indiana valstijos universiteto ligoninėje jis buvo gydomas operacijomis, chemoterapija ir radiacija, bet ateities prognozė,

dapastrai ir iengva manksta padauglnei nebūtų įmanoma, juo labiau ilgų distancijų važinėjimas dviračiu. Tad Armstrong tvirta valia, užsispyrimas, ištvermė kelia dar didesnę nuostabą ir pagarbą.

Gydytojai, kurie jam teikė medicininę pagalbą vežio ligos metu, Armstrong laimejimą vadina tiesiog stebuklu — jau vien jo dalyvavimas „Tour de France“ lenktynėse atrodo kone neįmanomas, o laimejimas — beveik neįtikėtinas. Kai žmonės ieško savo tarpe didvyrių ar garsenybių ir dažnai kaip tik ne ten, kur reikėtų ieškoti, Lance Armstrong turėtų būti pastatomas ant aukščiausios herojiškumo pakopos, nes akivaizdžiai dar kartą pademonstravo, kaip žmogaus dvasia, jeigu ji sveika, yra stipresnė už kūną, kamuojamą ligų ir visokių negalių.

Galbūt nemaziau svarbu, kaip Armstrong laimejimas, yra tai, jog jis atkreipė dėmesį į vėžio ligą, parodė, kad vis tik galima su ja kovoti, o dažnai — ir laimėti. Todėl reikia gerbti žmones, kurie nebijo prisipažinti, turėję prostatos, krūties, žarnyno, odos ar kitą vėžį, ypač jeigu ji sėkmingai nugalėjo. Tas padeida kitiems, šios ligos ištiktiems, neprarasti vilties, patį, kad jie ne vieni kenčia, bijo, jautia depresiją. Kai buvęs prezidentas Ronald Reagan viešai pasisakė, kad ji pradedda kamuoti Alzheimer's liga, daugelis jautė jam ypatingą pagarbą už atvirumą ir drąsą prisipažinti. Panašiai galvota ir apie Robert Dones, kurie, susirgę nepagydoma ar sunkiai pagydoma liga, stengiasi suteikti kiek galima daugiau informacijos, kad galbūt iš jų patirties galėtų kiti pasisemti stiprybės.

Tęsinys
Nr.15

Siuvėjui vis knietėjo, ką tas ponas veikia, kad drabužių net tris eiles per dieną sunėšioja. Pasiūtus vis siųsdavo per tarną, bet vieną dieną pasikinkė arklių ir pats nuvažiavo. Kęsminas tuo tarpu buvo išėjęs į laukus, tai įsišneko su tarnu, o tas jam ir parodė, kad rūkmoše ir gyventi nebadaug vietos belikę. Viskas užkrauta drabužiais. Pamatė ir didžiausias krūvas batų. Kai iš laukų sugrįžęs ponas persirengė naujais drabužiais, siuvėjas ir sako, kad anas batsiuvis jau senas, nugrubusiais pirštais nebe ką besugrabis, o jis pats šalia siuvėjo jau išmokęs ir batsiuvystės. Jeigu ponas anam darbą atšauktų, jis padarytų batus nė kiek neprastesnius, bet tymiai pigesnius. Kęsminui kasa jau buvo gerai pratuštėjusi, tai su malonumu sutiko. Tada siuvėjas ir pradejo: vėžėsi namo jau kartą vilkėtus drabužius, kiek pavėlė, vėžėsi syki avėtus batus, nublizgino ir ėmė antrus pinigus. Kai nebliko pinigų vėžė skolon. Ponas tik rastieliu pasirašinėjo, o kai tų rastielių susirinko daugiau, negu visa žemė ir visas dvaras buvo verti, pareikalavo skolas. Kai ponas mokytas Kęsminas nebegalėjo grąžinti, tai siuvėjas ir atėmė dvarą. Nusipirko bajorystę ir atvyko nebe kaip siuvėjas, bet kaip geros kilmės bajoras. Tai jis savo

septyniom dukterim iškasė ežerą, o man prisegė. už mano giminės pinigų nusipirkta bajoro vardą. Ir dar gerą širdį parodė. Nenorėjo, kad Kėšminas jam iš akių pranyktų. Norėjo, kad turėtų čia pat iš ko pasijuokti, tai atitrė pamiešės rėželi, pastatė va tą pačią ažuolinę trobelę, kol gyvas bus išimting priežadėjo duoti. Gal ką ir davė, kol paties Kėšmino pinigų suteko, o kai tuos pabaigė ir pamiešėn išvytą poną pamiršo. Kaip tada tas ponas manėsi, buvo jo viena reikalas. Atsitiko, kad vieną vakarą užėjo toks plaukais apsisėldinęs senukas ir paprašė nakvynės. Kėšminas stovėjo va į tą pačią priežadę, — parodė su ranka, — atsitrėmęs ir kramtė duonos plutą užsigėrdamas šaltu vandeniu. „Nakvynės tai neatsakysiu. Nakvok, — pasakė, — bet pavašinti tai neturiu ku. Va, paskutinę plutą baigiu graužti, o kaip bus rytoj, tai ir pats nežinau. Žmogelis, padėkoko, kad prima pernakvoti, atsisėdo ant to paties suolo, kur dabar tamsta sėdi, žiūrėjo, žiūrėjo į prie priežados stovintį šeimnininką ir sako: „Žiūriu, žiūriu ir net baugu paklausti. Ar tik nebūsi Kėšminas?“. „Ne tik būsiu, bet ir esu“, atsakė žmogus nuo priežados. „Ar tas, kur pasauly mokslus ėjo?“. „Tas pats“, nesigynė. „Tai kaip čia atsitiko, kad iš tokio dvaro?“. „nebebaigė žmogutis, nes Kėšminas tuoj atsakė: „Tokia buvo tavo valia“, „Išvarė?“. „Nevarė, bet įsakė gyventi taip, kad kitaip atsitiktų negalėjo. O gal norėjo, kad taip atsitiktų, tik mirdamas nenorėjo išvaryti, tai kitaip išmano mokslų pasijuokė“. „Tai kaip gyventi jis liepė?“. nenurimo senukas, ir Kėšminas pasakė, kokie buvo paskutiniai tėvo žodžiai ir kaip jis tu į žodžių laikėsi.

Nors kartais ir imdavęs noras gyventi savaip, bet tėvo žodis buvo tėvo žodis. Senukas, sako, pradejo kreženti. Kėšminiu buvo nei šiaip, nei taip. Nakvynės priėmė, širdį atvėrė, o tas šaiposi. „Ko dabar juokiesi? Priėmiau kaip žmogų, o jis šaiposi iš manęs kaip visi kiti. Nori, kad pro duris išsimečiau? — nebe juokais suėmė pyktis Kėšminą. „Kad man nė galvoj įpuktis. Nėpyk, tamsta. Jeigu nebūtų vėlu, padėtum juoktis ir tamsta. Juk pažinau tamstos tėvą. Buvo geras, tvirtas, teisingas ir nebežmoniškai darbštus. Kai buvai toli pasaulyje, negalėjai matyti, tai ir suprasti buvo sunku, o kai aš mačiau, tai labai lengva. Rytais jis pirmas buvo darbuose. Net ir ankstyviausias darbininkas jam padėkdie pasakydavo, o ne jis darbininkui. Tūrbūt to žodelio per visą savo amžių niekam nera pasakęs. Tik kiti jam tegalėjo pasakyti, nes jis pirmas buvo prie darbo, pasukintis nuo darbo. O drabužius saugojo kaip savo paties akį. Grįžęs iš laukų tuoj nusivalydavo, kiekvieną įdėskimą tuoj užsiadydavo. Nelauke iki tol, kol skylė pasidarys tokia, kad jau didelį lopa reikėtų tėti. Tai jo ir kelių metų drabužiai atrodė kaip nauji. Batus kiekvieną dieną nusiplaudavo, rytą nusiblizgindavo. Niekas negalėjo pasakyti, kad ponas į laukus ne naujais batais išeina. Užtat po tokių darbų sugrįžęs būdavo taip išalkęs, kad net ir sausa duona buvo kaip gerai medum užtepta. Kad būtų nemokytas buvęs, gal kitaip būtų pasakęs, bet kai tiek metų buvai moksloose praleidęs tai ir pasakė taip, kaip mokyti žmones šneka. Kai jų klausai, atrodo vienaip, o kai gerai pažalvoji apsisverčia visai kitaip. Dabar, sako, ir Kėsmi-

nas emė krizenti. Ašaros per skruostus bėgo, o jis krizeno ir krizeno. Senukas tuo tarpu išdėjo ant stalo ką tarbelės turejo, pakvietė trobelės šeimininką poną Kęsminą kartu pavalgyti. Kai tas raivėsi, dar pasakė: „Neverk palieto pienio, ji kates jau sulaižė, bet žiūrėk iš kur šviežio pasimilši“. Kitą dieną Kęsminas išėjo teisybės ieškoti. Pirmiausia nuėjo pas kunigaikštį, kuris jo seneliui, o gal jau net proseneliui buvo tą vietą dovanojęs ir ažuolinių dvarą pastatęs, bet to kunigaikščio seniai nebebuvo, o tas, kuris buvo, nieko nežinojo ir žinoti nenorėjo. Kai Kęsminas eilė įkyrėti liepe išeiti; jeigu neišs geruoju, tai lieps paleisti šunis ir šunimis išlodins. Nenorėjo išeiti kruvinomis blauzdomis, tai išėjo geruoju. Paskum nuėjo pas teisėją, kuris jo žemę atidavė suktam siuveviui. Kai susakė, kad jis buvo tik siuvejas, bet ne koks bajoras. Teisėjas pasikrapštė pakauši, atsivertė dielės knygas ir paaiškino, kad Bajoras yra Bajoras. Kad jis siuveviui ir batsiuviuvi užmokejo jiems Kęsmino padarytas skolas, o pats už jas pasiėmė Kęsmino dvarą. „Bet Bajoras joks Bajoras. Jis tas pats siuvejas, tik iš kazin kur nusipirko ir vardą, ir bajorystę. Apgauti nusipirko“. Kol Kęsminas šnekejo, teisėjas vartė knygas, paskum paklausė: „Kam tau reikėjo tiek batų ir tiek drabužių, kad nė dvaras nebeišnešė?“ Kęsminas viską atvirai išpasakojė, teisėjas kantriai išklauso, paskum pasakė: „Jeigu teisybė, ką sakai, tai ir aš dar tokios istorijos negirdėjau. Jeigu ir batų teisybė, bet čia beda, brolau, ne mano, bet tavo.

(Bus daugiau)

ieškant stiprybės pavyzdžių

Pastarosiomis dienomis žiniasklaidoje buvo dažnai minimos dvi pavardės: John F. Kennedy ir Lance Armstrong. Ne abiem šiems vyrams skirtas kuomet vežio ligą jau buvo taip toli pažengusi, daug vilčių neteikė, juo labiau, kad pavojaingas auglys atsirado ir jo smegenyse.

vienodas dėmesys, tad greičiausiai antroji pavardė daugeliui taip ir liko mažiau žinoma, o apie Kennedy, sutikusi tragišką mirtį, greičiausiai nebus girdeje tik tie, kurie šių dviejų savačių bėgyje „buvo išskeliavę į kitą planetą“...

Kuo ypatingi šie vyrai, kad būtų verti tokio visuotinio dėmesio? John F. Kennedy labiausiai yra pasižymėjęs tik savo pavarde ir gimimu: jo tėvas buvo vienas populiariausių šio krašto prezidentų, o motina Jacqueline — to prezidento žmona, taip pat veliau pasiekusi individualaus garso. Tiesa, John Kennedy buvo ta-

lentingas, turtingas, gražios išvaizdos jaunas vyras, galbūt ateityje net daug žadantis politinio gyvenimo sūkuriuose, nors jokio ypatingo polinkio tam kol kas nerodė. Per ankstyva mirtis, kaip ir kiekvieno kito žmogaus, sukrėtė jo artimuosius ir bendradarbius, bet tokios visuotinės „liudiesio ir demesio istorijos“ tikrai neužstarnavo.

O Lance Armstrong? Kuo jis pasižymėjo, kad vertas minėti pirmuose dienraščių puslapiuose? Praėjusį sekmadienį jis pasiekė neeilinį laimėjimą sporto pasaulyje: pirmuoju užbaigė „Tour de France“ dviračių lenktynes, nusitęsusias 2,285 mylių kelią – per kalnus, visokių oru, nuolat mįninant dviračio pedalus 25 mylių per valandą greičiu. Lance Armstrong ne tik laimėjo, bet sumušė pernykštį italo Marco Pantani rekordą.

Daug kas mano, kad maratoniškos „Tour de France“ diviacijų lenktynės yra pats sunkiausias žmogaus jėgų ir ištermės išbandymas iš visų sporto šakų, tad tas lenktynės laimejusiame dvaratininkui jau priklauso ypatinga pagarpa. Tačiau Lance Armstrong visa galva pakyla ir virš įprastojo „Tour de France“ laimėtojų kategorijos, nes jo laimėjimas kur kas didesnis.

Prieš trejus metus (1996) gydytojai davė Lance Armstrong tik apie 50 proc. galiomybių kiek ilgiau gyventi, kai buvo rasta, pavojingai išsiplėtusi, vėžio liga. Indiana valstijos universiteto ligoninėje jis buvo gydomas operacijomis, chemoterapija ir radiacija, bet ateities prognozė,

TREČIOJI BALŲ KONFERENCIJA EUROPOJE

ANTANAS DUNDZILA

Birželio 17-20 d. Stokholme įvyko „Trečioji baltų studijų konferencija Europoje“, kuri surengė Stokholmo universitetas iš šiuo metu į universitetą lygi kopiant aukštojo mokykla. Sodertoms Hogskola (ant pirmųjų trijų „o“ švedai deda dvitaškus, „umlautus“). Skaitytų pranešimų bei paskaitų temos apėmė plačią skalę. Konferencijoje dalyvavo gražus lietuvių būrys. Dalyvavo latviai, estai, buvo mokslininkų iš Suomijos, Vokietijos, Norvegijos, Nederlandų, Prancūzijos, Anglijos, JAV, Kanados, Australijos ir dar iš kelių kraštų. Sprendžiant iš dalyvių, galima teigti, kad baltai, t.y., lietuviai, latviai ir estai, domisi visais pasaulis. (Kaip būtų puiku, jei ta „visą pasaulį“ būtų galima čia rašyti daug didesniais raidėmis...)

Konferencijai toną davė humanitariniai mokslai – istorija, lingvistika, literatūra, tautosaka, menas, kultūra, pedagogika bei mokslas, visuomeniniai reiškiniai – pvz., demografija ir kt. Tematinė apimtis buvo ribojama pusimty metų trukusia Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija – sovietų ir nacių valdymu 1939-1991 m. Ir šiais laikais daugiau gvildenamų temų atskirose sesijose. Buvo pranešimai apie holokaustą, moterų reikšmą visuomenėje, jaunimo orientaciją ir t.t. Kadangi konferencijai siunčiami pranešimai nebuvo recenzuojami, tai ir jų lygis smarkiai įvairavo. Visą programą rengėjai suorganizavo į 48 pranešimų sesijas ir atidarymą, plenarinį bei uždarąjį posėdį. Sesijos vyko paralėliai, tad dalyviai turėjo didoką pasirinkimą, kokių pranešimų klausytis, kur eiti. Turbūt visi dalyviai skaitė pranešimus, kai kurie – po kelis. Paskaitos vyko angliškai arba vokiškai. Programos knygelėje išspausdinta apie 160 dalyvių, iš jų arti 30 lietuvių. Dalyvių tarpe lietuvių ir latvių buvo daugiausia.

Visą konferenciją nuosekliai nusakyti būtų sunku, tad čia pasitenkinsime, sustodami prie lietuvių pranešimų bei pavadžių. Amerikos lietuviai pažins prof. Violetą Kelerienę, kuri dalyvavo atidarymos sesijos prezidentūroje ir vėliau skaitė pranešimą apie K. Ostrausko personažus. Prof. J. A. Kristopaitis iš Vytauto Didžiojo universiteto atidarymo sesijoje skaitė paskaitą, pavadintą „Intelektualinis priešinimasis ir sovietų spaudimas Baltijos kraštuose“. Tai buvo viena iš dviejų bendrosios tematikos paskaitų. Žinoma rezistencijos tyrinėtoja Nijolė Gaškaitė sesijoje apie okupacijas kalbėjo apie pogrindžio vadą Žemaitį. Vilniaus universiteto profesorė ir Lietuvos Moterų lygos darbuotoja Ona Voverienė skaitė apie moteris po-

litikoje ir valdyboje, kitoje sesijoje – apie mokslo darbų vertinimą. V. Čiubrinskas, A. Januzytė dalyvavo „Mokslas okupacijoje“ sesijoje; S. Valentas, S. Jareckaitė, A. Blūdžius – „Kultūra okupacijoje“ sesijoje; N. Blūdžiuvienė, R. Kvašytė – lingvistikoje; K. Slivaitė, E. Ramanauskaitė – Kiškina – „Jaunimo judėjimas“; E. Kriščiūnas, A. Arbūšauskaitė – „Sovietų okupacija“. Be atrankos čia išvardinčiau maždaug pusę dalyvių ir didelę dalį sesijų pavadinimų. Žvelgiant apskritai, iš Lietuvos veikiančių aukštojo mokslo institucijų, konferencijoje dalyvavo autoriai iš Vilniaus u-to, Vytauto Didžiojo u-to, Šiaulių u-to, Vilniaus Pedagoginio u-to. Klaipėdos u-to, Mažvydo bibliotekos, Academia Baltoscandia, Muzikos akademijos. Keli dalyviai buvo nesurįšę su jokia institucija, atvyko su pranešimais privačiai – jų tarpe ir čia rašantis.

Konferencija vyko punktuotai, pagal paruoštą programos knygelę. Gaila, kad joje nebuvo pranešimų santraukų – tik salė, laikas, pavadinimai ir autoriai. Rengėjai žada išleisti konferencijos darbus su paskaitomis, jas į Stokholmą išsiuntėme balandžio mėnesį.

Šeštadienio vakare Lietuvos ambasadoje įvyko priėmimas su vaišėmis. Priėmimo dalyvavo beveik visi konferencijon atvykę lietuviai. Pasveikino amb. Vytautas Naudužas. Sveitingoj aplinkoj ten prabėgo pora labai malonių valandų. Ambasada yra miesto centre, senokame ištaikingame, didelio namo pirmame aukšte. Namas platioje Wallingatan gatvėje, prie vandens. Beje, vandens pakrantė Stokholme nėra retenybė, ten visos miestastatytas ant salų.

Si trečioji konferencija turi šokią tokią istoriją. Rengėjai rašo, kad pirmoji panaši konferencija surengta 1971 m. Nuo to laiko, ypač Rytų – Vakarų padėčiai keičiantis, keitėsi rengėjų institucijos, rengimo vietovės. Šių metų konferencijos, ir, sakykime, šaknys išsiurčiavo 1995 m., ji buvo pavadinta pirmąją ir jau surengta Rygoje. Antroji įvyko 1997 m. Vilniuje, kur buvo nutarta trečiąją ruošiti 1999 m. Stokholme. Neklausinėjęs ir visai net hesapnavęs, netikėtai išgirdau, kad tą ankstyvesnį konferencijų „persiorganizavimą“ netikėtai, staiga „paskatino“ viešumon iškelta sovietų žvalgybos infiltracija... Tai Stokholme prabėgomis man pačiulbėtas, smulkiau nepaiškintas teiginys... Šiais laikais lai jis lieka pikantišku 1999m. prisiminimų skanėstu – gal ir priminimu, kad sovietinio voratinklio siūlai draikėsi visur, plačiai. Teiginys visai tiko konferencijos tematikai. Gal būsimose konferencijose išgarsime istorikų pranešimą, kaip šių konferen-

Pažaislio muzikos festivalyje liepos 18 d. vienuolyno Saulės laikrodžio kiemelyje koncertavo Klaipėdos senosios muzikos ansamblis „Ventus Maris“. Nuotr. Eltos

LIETUVAITĖ KALBĖJO JAV TEISININKŲ SUVAŽIAVME

Rūta Elvikis-Mendoza, nuo praėjusių metų birželio mėnesio dirbanti JAV Valstybės departamente Vašingtone, kaip šios įstaigos atstovė, dalyvavo JAV Seimų bylas sprendžiamųjų teisėjų konferencijoje, įvykusioje liepos 19-20 d. Palmer House Čikagoje.

Jos pranešimas, skaitytas šios konferencijos įvaikinimo iš užsienio kraštų problemų nagrinėjimo sekcijoje, buvo su demesiu išklašytas ir susilaukė nemažai diskusijų.

Politikos ir teisės mokslus baigusi Rūta, o vėliau lankiusi diplomatų mokyklą, apie 5 metus yra buvusi JAV konsule Canberr, Australijoje ir Krokuvoje, Lenkijoje. Dirbdama Lenkijoje ji turėjo galimybę lankytis savo tėvų gimtinėje Lietuvoje ir labiau su ja susipažinti.

Rūtos tėvai – dr. Jonas Dainauskas ir Jūratė-Virginija Elvikienė gyvena Čikagos priemiestyje Woodridge, IL, ir yra veiklūs lietuvių tarpe. Savo veikla bei darbštumu pasižymi ir Rūtos senelis – Jonas Dainauskas, kuris praėjusią žiemą atšventė garbingą 95-ąjį gimtadienį. Jis, be abejo, yra pats vyriausias amžiumi 90-sias metines mininčio „Draugo“ dienraščio bendradarbis.

Viešnia iš Vašingtono – Rūta Elvikis-Mendoza apgailestauja, kad dėl tarnybinių pareigų šį kartą neturėjo laiko ilgiau pabendrauti su Čikagoje ir apylinkėse gyvenančiais savo artimaisiais bei gausiais pažįstamais. Tai žadėjo padaryti kitos viešnagės Čikagoje metu.

Smagu yra pranešti, kad po savo diplomatinės tarnybos užsienyje, Rūta yra tapusi nu-

cijų pirmtakes sovietų organų manipuliavimo ir kas anuomet nutiko.

latine darbuotoja JAV Valstybės departamente. Lietuvių šioje įstaigoje iki šiol, kiek žinome, labai mažai yra buvę.

E. Šulaitis

TEŠAMOS PAŽAISLIO FESTIVALIŲ TRADICIJOS

Pažaislio muzikos festivalyje liepos 18 d. svečiavosi senosios muzikos ansamblis „Ventus Maris“ ir Klaipėdos universiteto istorinio šokio grupė „Saltlenda“. Vienuolyno saulės laikrodžio kiemelyje kauniečiai ir svečiai turėjo progą pasiklausyti šių kolektyvų bei solisto Arturo Kozlovskio atliekamų „A. Stradello, J. Haidno, A. Holbornio bei kitų kompozitorių kūrinių. Senosios muzikos ansamblis „Ventus Maris“ savo kūrybine

veiklą pradėjo 1991 m. kalediniu koncertu Klaipėdos menininkų namuose. Ansamblio repertuare vyrauja baroko epochos muzika.

1986 m. rudenį Klaipėdos konservatorijos choreografijos katedroje susibūrė istorinio šokio vienetas „Saltlenda“, kūrybinei veiklai sujungęs būsimuosius choreografus. Dėstytojų iniciatyva gimusio kolektyvo repertuarą sudaro XVI-XX amžiaus šokiai. Pažaislio festivalyje „Saltlenda“ dalyvauja nuo 1993 metų. (Elta)

TREČIOJI ŽEMAITIŲ DAILES PARODA

Iš Žemaitijos kilusių, po įvairias šalis pasklidusių, lietuvių dailininkų kūryba vėl plaukia į gimtąjį kraštą. Plungeje, Žemaitių dailės muziejuje, liepos 17 d. vyko iškilmingas trečiosios Pasaulio žemaitių dailės parodos atidarymas.

Grupelė entuziastų, prieš keletą metų sumaniusi rengti tokias parodas, dabar jau nesiriboja vien Žemaitių dailės muziejumi. Atsiranda šios parodos palydovų – plečiasi jos geografija ir turinys.

Štai ir šiais metais Pasaulio žemaitių dailės paroda jau turėjo gražią uvertiūrą. Palangoje, S. Daukanto gatvėje, atidarytas ilgai lauktas didžio žemaitio, Prancūzijoje gyvenusio garsaus skulptoriaus Antano Mončio (1921-1973) memorialinis muziejus su nuolatine Lietuvai dovanotų, kūrinių ekspozicija. Svarbiausia autoriaus sąlyga buvo – dovanotus darbus saugoti Žemaitijoje. Kretingos apskrityje gimęs Antanas Mončys čia baigė ir gimnaziją, 1943 m. metais Kaune pradėjo studijuoti architektūrą, bet jau 1944 metais pasitraukė iš Lietuvos. Nors tolimesnės studijos, profesinė veikla ir pripažinimas siejasi su Vakarų Europos, daugiausia Prancūzijos, miestais, talentingas kūrėjas niekada nepamiršo Lietuvos, savo gimtosios Žemaitijos.

Lietuvai dovanotų kūrinių ekspozicija Antano Mončio memorialiniame muziejuje Palangoje, S. Daukanto gat-

Rūta D. Elvikis.

SKELBIMAI

Įvairūs

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Audas S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 98th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

Parduodamas 1982 m. Aries auto. Kaina \$2,000 arba pasiūlymas. Automobilis kaip naujas. Skambinti: 708-839-1784 arba 312-835-0396.

Need two female care givers: one in FL, with drivers license, pay \$110 per day; one in Milwaukee, WI, pay \$90 per day. Tel. 414-763-2615.

Parduodamas vieno miegamojo kambario butas Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Skambinkite vakarais 708-388-2041.

Žmonės išvyksta ir labai pigiai parduoda daiktus: komoda su veidrodžiu, viengulė lova, didelį stalą, mikrobanginę krosnelę, faksą, įvairių indų bei rūbų. Skambinti: 773-436-4943.

Taisome garažų duris ir įdedame naujas. (Taip pat spyruokles, kabelius ir t.t.). Dirbame 7 dienas per savaitę. Tel. 630-327-3943.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalios darbai, rūsai, vonių ir virtuvų įrengimas; prieštakai; keramikos plytelės; "siding", "soffits", "decking", "gutters", plėšai ir "single" stogai; cementas, dažymas. Turu darbo draudimą. S.Bonetta, tel. 630-241-1912.

Lietuviai esame mes gimę, Lietuviai turime ir būit. Tą garbę gavome užgime. Jai ir neturim leisti pražūt. (J. Sauverinas)

KALBOS LIETUVIŲ KALBOS
Mokymas organizuojamas Darien, IL, nuo rugpjūčio 4 dienos. Dirba kvalifikuoti specialistai. Mokymo trukmė ir laikas pagal jūsų pasirinkimą. **SUAUGUSIŲ** jei pageidaujate patobulinti savo lietuvių kalbą ar rašybą, taip pat mielai kviečiami. Registracija: Tel. 630-724-1673 ketvirtadienis 12 - 9 v.v. Fax. 630-724-1674 bet kuriuo metu.

veje, įrengta netradiciškai, siekiant sukelti įspūdį, kad ir pats autorius yra čia pat kažkur netoliese. Daugiau kaip 200 kvadratinį metrų plote, be 58 dar paties skulptoriaus Lietuvai dovanotų darbų, išdėstyti ir tie, kuriuos vėliau pavyko sukaupti A. Mončio fondo nariams. Šis fondas rūpinasi Antano kūrybos išsaugojimu, jo vardo garsinimu. Greta skulptūrų eksponuojami ir asmeniniai autoriaus daiktai.

Kol kas suremontuotas tik vienas – antrasis – Antano Mončio muziejaus aukštas. Pirmajame pastato aukšte, suradus lėšų, ketinam įrengti ekspozicijų salę, kur savo darbus galėtų eksponuoti užsienyje gyvenantys lietuvių, pirmiausia, žinoma, žemaitių dailininkai.

Pagal trečiosios Pasaulio žemaitių dailės parodos programą liepos 16 dieną Plate-

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA
RE/MAX RESULTS REALTORS
off. (773) 586-5959
home (708) 425-7160
pager (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įrašymas veidui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaidos

In Hickory Hills, IL, a nice condo for sale; 2nd fl., 2 bedrm., 1 - 1/2 bath, laundry rm., balcony. Call evenings, tel. 708-598-8320.

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for Permanent Residence!
For free information call: **1-773-282-9500**
GTS concentrating in immigration to Canada
www.redusa.com

Komercinių pastatų valymo kompanija priims vyrus ir moteris popietiniam darbui. Atlyginimas \$7.50 į val. po 60 d. \$8. Į darbą bus vežama kompanijos transportu. Angliškai ir darbo leidimas nebūtinas. Tel. 773-925-9282. Skambinti darbo dienomis rytais nuo 9 iki 12 val.

Ieškome patyrusių dažytojų, turinčių savo transportą. Darbas šiaurės vakarų priemiestyje. Teiraukitės nuo 8 iki 10 val. vakaro tel. 847-898-9109 angliškai arba rusiškai.

RIVERDALE AUTO PARTS
Transportuojame ir parduodame partų automobiliams. Pigiai parduodame išsikeičiamas, remontuojame po avarijų; atstatome auto geometriją, užsakome dalis garsiausia kaimo, keičiame agregatus. Skambinti Rimas tel. 708-281-8884.

TĖVELIŲ DĖMESIUI
KVIEČIAME JŲSŲ ATŽALAS INDIVIDUALIAI MOKYTIS

KALBOS LIETUVIŲ KALBOS
Mokymas organizuojamas Darien, IL, nuo rugpjūčio 4 dienos. Dirba kvalifikuoti specialistai. Mokymo trukmė ir laikas pagal jūsų pasirinkimą. **SUAUGUSIŲ** jei pageidaujate patobulinti savo lietuvių kalbą ar rašybą, taip pat mielai kviečiami. Registracija: Tel. 630-724-1673 ketvirtadienis 12 - 9 v.v. Fax. 630-724-1674 bet kuriuo metu.

lių dvoro svirne atidaryta kito tikro žemaitio, garsaus mūsų teatro dailininko Liudo Truikio kūrybos ekspozicija. Mažesnių muziejus liepos 23-ąją pristatė amžiaus pradžioje čia gimusio garsaus iliuvijos dailininko Alfonso Dargio grafikos darbus. Su skulptoriaus Rimanto Dauginio kūryba bus galima susipažinti Kretingos muziejuje nuo liepos 24 dienos.

Trečiosios pasaulio žemaitių parodos atidarymo progą liepos 18 dieną Plungeje Sv. Jono Krikštytojo bažnyčioje buvo aukojamos Mišios, o Žemaitių dailės muziejuje koncertavo kamerinis ansamblis „Vilniaus arsenalas“. (Elta)

• Dievai yra teisingi ir iš mums mielų ydų padaro mūsų kankinimo įrankius.

Shakespeare

Programoje:

11:30 val. Šv. Mišios

12:00 val. pietūs
atgaiva
lietuviška muzika
pabendravimas

DRAUGO JUBILIEJINĖ GEGUŽINĖ

1999 m. rugpjūčio 22 d., sekmadienį

Tėvų Marijonų sodelyje prie „Draugo“ 4545 W 63rd Street, Chicago, IL

Skaitykime ir remkime „DRAUGĄ“

Gegužinės metu bus atidaryta administracija ir atliekamos paslaugos: prenumeratos pratęsimas, knygų stalas, lietuviškų dirbinių krautuvėlė, originalūs meno kūrinių, apžiūrėjimas dienraščio patalpų bei priimančios aukos spaudai remti

PLB suvažiavimo, vykusio liepos 17 d. savaitgalį Vasario 16 gimnazijos patalpose, Vokietijoje, prezidento dalis. Iš kairės: Regina Kučienė, vysk. Paulius Baltakis, OFM, Horstas Žibas. Nuotr. Viktoro Kučo

ELEKTROS ENERGIJOS ATEITIS

Atkelta iš 3 psl.

tos, čia išvardytos. Yra nustatyta, kad Ignalinos uždaryto ir radioaktyvių atliekų bei panaudoto branduolinio kuro sutvarkymo sąnaudos, kiek tai mums kainuotų, yra tarp 9 ir 10 mlrd. litų. Kaip tas lėšas būtų galima surinkti? Jas būtų galima sukaupti nuo 1999 metų šalies vartotojams tiekiamos elektros energijos tarifą padidinant iki 2 centų už kilovatvalandę. Jeigu dėl politinių motyvų arba saugos reikalavimų, ar kitų nenumatytų priežasčių, pirmąjį bloką sektų uždaryti pagal pirmąjį scenarijų 2000 metais, o antrąjį — 2005 metais, tai vartotojams tiekiamos elektros energijos tarifą tektų padidinti beveik iki 10 centų už kilovatvalandę. Be to, šitas padidinimas turėtų būti kaupiamas specialiajame fonde, vadinamame uždarymo fonde, kuris būtų naudojamas uždarymo reikalams tvarkyti. Dar būtų huostolių, kurie susidarytų dėl vadinamųjų prarastų galimybių. Jeigu Ignalina bus uždaryta, mes neturėsime galimybės gaminti daugiau energijos, eksportuoti jos, parduoti ir už tai gauti lėšų. Yra vertinimai, kad tai kainuotų nuo 13 iki 15 mlrd. litų, skaičiuojant pagal 1998 metų kainas. Papildomos išlaidos dar bus reikalingos visai elektros energetikos sistemai plėsti, kad kompensuotume visą šitą uždarymą, generuojančių galimų išvedimą iš eksploatacijos. Tai siektų dar nuo 7 iki 8 mlrd. litų. Ilgesnis Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimas padėtų mums sukaupti daugiau lėšų, kurių reikia tai elektrinei uždaryti, radioaktyvioms atliekoms sutvarkyti, panaudotam branduoliniam kurui galutinai palaidoti. Vėlesnis uždarymo laikas taip pat mums galėtų padėti sumažinti visas socialines ir ekonomines problemas visos valstybės mastu ypač Visagino teritorijoje.

Koks būtų elektros gaminių galingumo balansas? Uždarius pagal pirmąjį atvejį, pagal greitąjį atvejį, Ignalinos atominę elektrinę, turimų galingumų šalies poreikiams patenkinti užtektų iki 2006 metų. Modernizavus Lietuvos elektrinę Elektrėnuose, perduodus ją į kombinuoto ciklo, kitaip sakant, papildomai joje pastatius dujų deginimo turbinas, poreikių ir gaminių balansas iki 2000 metų būtų patenkintas tikrai pirmojo scenarijaus atveju, lėto ekonomikos augimo atveju. Jeigu pereinam į kitus atvejus, jau šito neužtektų. Reiktų galvoti apie naujų galingumų įdiegimą. Jeigu eksploatuotume Ignalinos atominę elektrinę, kaip numatyta jos techninėje projekto (ne ankstyvas uždarymas, o taip, kaip yra numatyta jos projekte), ir modernizuotume Lietuvos elektrinę Elektrėnuose, tai Lietuvos elektros energetikos sistema

net ir greito ekonomikos augimo atveju, jeigu toks būtų Lietuvoje, papildomai neįdiegtų naujų galingumų, turėtų daugiausia negu 1,4 megavatų perteklinį galingumą, visu šiuo nagrinėjamu laikotarpiu iki 2020 metų. Kokios numatomos perspektyvinės elektrinės arba perspektyviniai galingumai ateityje? Jeigu kartais prireiktų naujų galingumų, tai ekonominiu atžvilgiu patraukliausias šaltinis, elektros energijos gamybos variantas, būtų modulinės termofikacinės elektrinės su dyzeliniais varikliais arba su dujų turbinomis, arba nauja kombinuoto ciklo termofikacinės elektrinė. Čia jau pradeda ryškėti savas Lietuvos hidroenergetikos indėlis, Nemuno ir Neris kaskadas. Jo galėjimas konkuruoti galėtų būti čia panaudojamas. Tačiau mokslininkai vertina, kad tai nesieks daugiau kaip 170-150 megavatų galios. Tai gi čia didelio indėlio į šitą neįneš, tačiau jau galima rimtai galvoti apie platesnį hidroenergetikos panaudojimą Lietuvoje.

Lietuvos elektrinė, esanti Elektrėnuose, yra pritaikyta panaudoti netgi trijų rūšių kurą: mazutą, gamtines dujas ir vienas blokas yra jau pertvarkytas naudoti orimulsiją. Mūsų manymu, tokia elektrinė turėtų būti išsaugota kaip patikimas galios rezervas. Dabar elektrinė beveik nedirba (dirba tik vienas blokas) ir yra kaip rezervas, jeigu kartais kas atsitiktų, sustotų Ignalinos atominė elektrinė.

Truputį dėl elektros eksporto. Strategijoje yra numatyta, kad artimiausioje perspektyvoje ekonomiškai tikslinga plėsti tradicinę elektros energijos eksportą per turimas perdavimo linijas Šiaurės ir Rytų kryptimis, kitaip sakant, su tais kaimynais, su kuriais mes esam sujungti laidais, ir kuriems galima parduoti elektros energiją, su kuriais galima sudaryti sutartis dėl rezervų ir panašiai. Šito nereikėtų nukarpyti, reiktų toliau bendradarbiauti ir plėtoti. Toliau strategijoje numatyta, kad yra perspektyvu ir turi ekonominę reikšmę galingos elektros energijos perdavimo linijos į Vakarų statybą. Tai yra būtina ne tik dėl ekonominės prasmės, bet ir politinė prasmė. Jeigu Lietuva eina į Europos Sąjungą, tai Lietuvos elektros energetikos sistema turėtų būti sujungta su Vakarų, arba Europos Sąjungos, elektros tinklais. Tuo būdu mes galėtume išplėsti savo elektros eksporto rinkas arba, blogiausiu atveju, prireikus galėtume gauti ir iš ten.

Strategijoje yra minimi patikimumo kriterijai, kaip mes turėtume užtikrinti šitą poreikį patenkinti. Čia irgi yra išvardinta daugybė. Aš paminėsiu tik tai tuos, kurie yra

patys svarbiausi. Yra paminėta, kad reikia kooperotis su kaimyninėmis valstybėmis užtikrinant rezervinį galingumą, nes mes vieni be šito ne išgyvensim, padidinti sukaujamą energijos kiekį. Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės viršutiniam baseinui (užbaigti baseino sienų paaugstinimą), integruotis į Centrinės ir Vakarų Europos valstybių elektros energetikos sistemą, tokiu būdu užtikrinant Lietuvos elektros energetikos sistemos darbo patikimumą ir mažinant priklausomybę nuo Rusijos elektros energetikos sistemos. Be to, strategijoje yra numatyta, kad reikia bendradarbiauti ir dėti visas pastangas, kad būtų sukurta Baltijos šalių bendra elektros energijos rinka.

Viena didžiausių Lietuvos energetinių problemų, yra šilumos ūkis, buvęs ūkis. Dabar jis iš bendrovės „Lietuvos energija“ yra perduotas savivaldybėms, bet tai yra labai didelė problema. Reikalingos labai didelės investicijos, kad visa tai būtų galima atnaujinti. Yra numatyti tam tikri būdai, kaip reiktų elgtis, kokia strategija bus ateityje. Centralizuotos šilumos tiekimo sistemos, kurios vartoja gamtines dujas, turėtų būti galima (ten, kur galima) paversti mažomis termofikacinėmis elektrinėmis. Elektrinėje gaminama dviejų rūšių energija: šiluminė ir elektros energija. Tai patys efektyviausias būdas. Taigi mums reiktų prie to eiti, smarkiai gerinti efektyvumą. Palaipsniui reiktų modernizuoti visas šilumos tiekimo sistemas, kad vartotojas turėtų galimybę savo nuotaurą reguliuoti vartojimą, jeigu nori daugiau, jeigu nori mažiau. Dabar tokios galimybės iš esmės nėra. Taip pat visos kitos priemonės: įdiegti apskaitos prietaisus, reguliavimą, didinti efektyvumą ir visa kita. Šitas sektorius iš tikrųjų reikalauja labai didelio dėmesio ir visų pirma didelių investicijų.

Numatoma, kad dujos — perspektyviausias kuras. Strategijoje yra numatyta, kad būtų sumažintas naftos produktų vartojimas. Lietuvoje dujos yra pirminis kuras. Jo vartojimas turėtų būti mažesnis. Naftos produktai turi truputį mažėti, turi būti gerinama kokybė. Nuo 2005 metų turi būti nutraukta naftos produktų, kurie netenkina Europos normų, gamyba, tokių produktų vartojimas. Turi būti skatinami vietiniai ir atsinaujinantys energijos ištekliai, turi būti skatinamas medienos, durpių, kitų vietinio kuro rūšių naudojimas. Mes turim atskirą efektyvumo didinimo programą. Ji numato šitos programos įgyvendinimo priemones. Be to, aplinkosaugos reikalavimus mes turime vykdyti. Čia yra įrašytas pasižadėjimas, kad Lietuva laikysis visų konvencijų aplinkosaugos klausimais, kuriais ji yra pasi-

22-OJI NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS VYRIAUSYBĖ

PILYPAS NARUTIS

1918 XI.05 Lietuvos Valstybės tarybos prezidentas pavadė Augustinui Voldemarui sudaryti pirmąją atsikuriančios Lietuvos vyriausybę.

Augustinas Voldemaras 1918.XI.11 sudarė pirmąją Lietuvos vyriausybę, kuri ėjo pareigas iki 1918.XII.26 (6 savaites).

Trumpiausią laiką — vieną mėnesį išbuvusi, yra trečioji Lietuvos vyriausybė — vadovaujama ministro pirmininko Prano Dovydaičio — nuo 1919.III.12.

Tolimesniems besikeičiantiems nepriklausomos Lietuvos vyriausybės ministrų kabinetams iki Sovietų okupacijos vadovavo dvidešimt vienas ministras pirmininkas. Paskutiniąjį dvidešimt pirmąjį, ministrą pirmininką, plk. lt. A. Merkį, ėjusį ministro pirmininko pareigas nuo 1939.XI.21 — septynis mėnesius. Sovietų Sąjunga, okupavusi Lietuvą, nušalino, areštavo ir išvežė į Sibirą.

22-oji Lietuvos vyriausybė vadovavusi atstatyti nepriklausomai Lietuvai nuo 1941.VI.23 iki 1941.VIII.05, buvo — Laikinoji Lietuvos vyriausybė, kuriai vadovavo ministro pirmininko pareigas ėjęs prof. Juozas Ambrazavičius (Brazaitis) pavaduodamas nacių areštuotą pulk. Kazį Škirpą.

(Lietuvos Aktyvistų Frontas (LAF), vadovaujamas gen. št. majoro Vytauto Bulvičiaus, kuris vadovavo ir organizavo sukilimą prieš Sovietų okupaciją Lietuvoje 1940/1941 m., gavęs sutikimą iš pulk. Kazio Škirpos, kad jis sutinka būti ministru pirmininku, ėmėsi iniciatyvos pagrindę sudaryti Laikinąją Lietuvos Vyriausybę (LLV). LLV buvo sudaryta 1941 m. balandžio 22 d. Kaune su ministru pirmininku pulk. Kaziu Škirpa prielankų ir patvirtinta Kauno ir Vilniaus LAF štabų, o 1941 m. birželio 23 d. tautos sukilimo metu apie ją buvo paskelbta per Kauno radiją. Žiūr. „Tautos sukilimas“, p. 206, P.N.)

Kazin, ar yra pasaulyje valstybė, kuri taip mandagiai būtų sutikusi okupacinę kariuomenę, kaip Lietuva padarė 1940 m. birželio 15 d., kai Sovietų armija visu Lietuvos - Sovietų Sąjungos pasieniu įžygiavo į Lietuvos teritoriją ją okupuodama. Ministras pirmininkas A. Merkys kreipėsi į tautą, kad laikytųsi ramiai ir okupacinę kariuomenę sutiktų mandagiai, o Lietuvos kariuomenės vadas gen. Vincas Vitkauskas nuvyko į pasienį Raudonosios Armijos pasitikti ir pasveikinti. Visa tai įvyko labai staiga ir netikėtai. Normalus Lietuvos piliečiai buvo nušėbė ir net priglūsti, taip staiga besikeičiančioje aplinkoje klausinėdami vienas kitą, kas čia darosi, stebėjosi, Kaune ir kituose Lietuvos miestuose matydami triukšmą keičiančius, staiga įvažiuojančius su raudonom žvaigždėmis Sovietų tankus ir gana vargingai atrodančius rusų kareivius.

rašiusi, ir darys viską, kad visa tai būtų įgyvendinta. Strategijoje irgi numatoma, kad energetikos ūkis turi būti reorganizuojamas maždaug taip, kaip reikalauja Europos Sąjungos direktyvos; atskiriamas lėšos, sąnaudos, kad jos būtų skaidrios, būtų ne tikai grynas sąskaitų ir buhalterijos atsiskyrimas, betgi ir paties valdymo atsiskyrimas. Tai yra numatyta šitos strategijos pagrindinėse kryptyse.

Ypač įdomu, kad net ir prezidentui A. Smetonai, ir Krašto apsaugos ministrui gen. Kaziu Musteikiui buvo didelė staigmena tie tankai, kaip K. Musteikis rašo savo atsiminimuose („Prisiminimų fragmentai“, p. 59): „Galėjo būti (1941 m. birželio 15 d. — P.N.) apie pusę ketvirtos, kai gen. Štabo plk. Karvelis paskambino iš štabo ir pasakė, kad rusų tankai jau yra prie „Aušros“ kino žaliajam kalne. Aš išsigandau“.

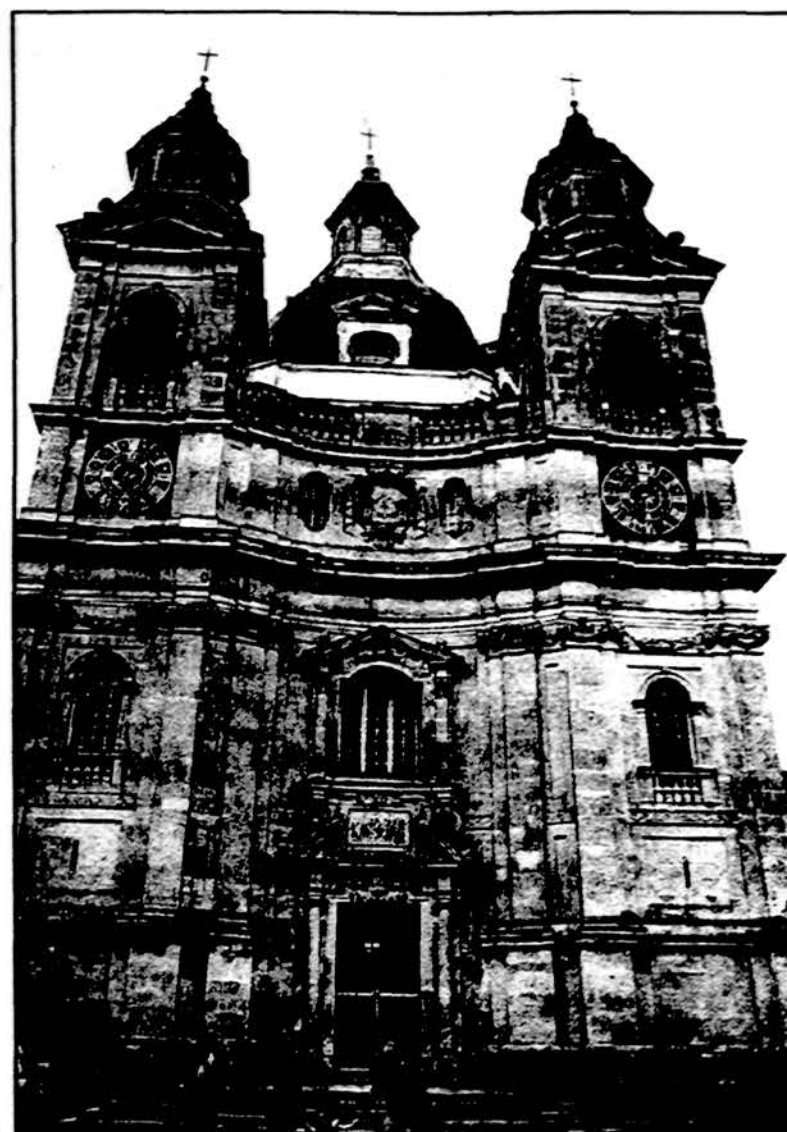
O Kauno Senamiestyje jau laukė tam tikros merginos ir vaikinai su gėlėmis tų tankų pasitikti...

Čia ir norėtusi paklausti dabartinių jaunų istorikų, kurie taip domisi ir bando smulkiai ir kruopščiai nagrinėti ano meto istoriją, ar jie žino, kas anuo metu — 1940 m. birželio 15 d. — Kaune ir kituose miestuose staiga ir netikėtai pasirodžiusiems sovietų tankams mėtė gėles, sveikino ir bučiavo rusų kareivius? Niekas nepalietė šio klausimo. Kaip tos merginos ir vaikinai sužinojo, kada ir kur sovietų tankai ir kareiviai bus, ir net spėjo apsirūpinti gėlėmis, kai net ir Lietuvos prezidentui ir Krašto apsaugos ministrui visa tai buvo staigmena. O, pavyzdžiui, Kauno miesto Senamiestyje gėlės tikrai neauga ir gėlių parūpinti reikia laiko.

Nuo 1941 m. praejo 58 metai, kai lietuvių tauta nepabūgo išeiti prieš žiauriausią Lietuvos okupantą — ano meto galingąją Sovietų Sąjungą, — ir surado drąsių ir pasiaukojusių vadų, kurie paėmė Lietuvos valstybės vairą į savo rankas ir atstatė nepriklausomą Lietuvą, nušluodami Maskvos surežisuotą išvadavimo farsą ir pasitiko nacinę okupaciją, nebjudami ir pasiryžę naujam okupantui ne- vergauti.

22-oji Nepriklausomos Lietuvos vyriausybė tai — Laikinoji Lietuvos vyriausybė, kuri išdriso kovoti su nacine Vokietijos nauja okupacija, pajėgė su naciais kovoti 6 savaites kol buvo nušalinta Pirmininko paskirtas pulk. Kazys Škirpa nuo pirmosios sukilimo dienos, birželio 23 d., buvo Berlyne nacių areštuotas ir negalėjo ministro pirmininko pareigų eiti. Prof. Juozas Ambrazavičius-Brazaitis, perėmęs Laikinosios Lietuvos vyriausybės ministro pirmininko pareigas, nepaprastu įžvalgumu mokoje priešintis visoms nacinės Vokietijos užmojams, sugebėjo visur vokiečiams užbėgti už akių, atstatyti Sovietų sugriautą valstybinę administraciją, ūkį, ir pastatyti nacius prieš de facto — nepriklausomą Lietuvos valstybę su lietuvių tautos išsirinkta nauja vyriausybė taip, kad vokiečiai-naciai, norėdami įvesti savo tvarką, buvo priversti nušalinti LLV, oficialiai uždaryti LAFą (nacių Gestapo užantspaudavo LAFo štabo patalpas Kaune ir perėmė LAFo turimą rugpjūčio 26 d.).

LAFas buvo L. L. vyriausybės atrama Lietuvos visuomenėje ir kovojo su naciais ir nacių pataikūnais. LAFas buvo viešai uždarytas, o jo igaliotinis prie L. L. vyriausybės Leonas Prapuolenis buvo areštuotas ir nusiųstas į Dachau kacetą, jo pavaduotojas Pilypas Narutis, kaip ir L. L. vyriausybės teisingumo ministras Metaslovas Mackevičius, vėliau taip pat buvo nacių areštuoti ir kaip Lietuvos įkaitai išsiųsti į Stutthof kacetą. Dabartinės Lietuvos Seimai,

Palaisio vienuolyno detalė. Vienuolyne šią vasarą vėl tęsiasi labai populiarūs muzikos festivaliai. Nuotr. Eltos

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š. m. liepos 21 d., Oakwood ligoninėje, Dearborn, Michigan, mirė mūsų brangi žmona, Mama, Močiutė ir Promociutė

A. † A. STEFANIJA PAULIKIENĖ TELYČENIENĖ

Velionė gimė 1908 m. gruodžio 20 d., Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Buvo ilgmetė Švyturio jūrų šaulių kuopos valdybos narė.

Liko giliai liūdintis vyras Balys Telyčėnas, dukros Aldona Baltrušaitienė su šeima, Stefanija ir žentas Frank Abramai su šeima, sūnus Al ir marta Janet Paulikai su šeima, žentas Vincas Raguckas su šeima, 10 antukų ir 15 proanukų.

A. a. Stefanija buvo pašarvota R. G. & G. R. Harris laidotuvių namuose, Livonia, MI, penktadienį, liepos 23 d.

Liepos 24 d., šeštadienį, po šv. Mišių šv. Antano bažnyčioje, Velionė buvo palaidota St. Hedwig kapinėse. Šeima prašo visus prisiminti Velionę savo mintyse ir maldose.

Liūdintis vyras ir vaikai su šeimomis.

Laidot. direkt. Yolanda M. Zaprackienė.
Tel. 313-554-1275.

A. † A. ANTANUI NORUI

mirus, motinai GENOVAITEI, dukrai, broliui ir seserims bei jų šeimoms reiškiamė giliausią užuojautą ir dalinamės liūdesiu.

Irena Alantienė ir sūnūs,
Karvelių šeima

Ilgamečiui draugijos nariui

A. † A. ANTANUI MIKŠTUI

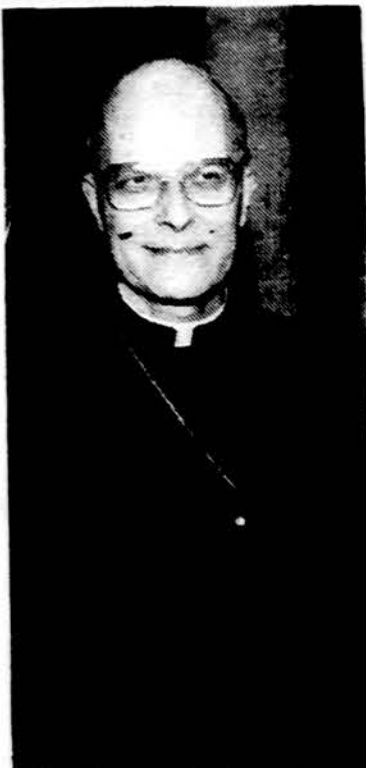
mirus, mūsų nuoširdi ir gili užuojauta žmonai PAULINAI, šeimai ir giminėms Lietuvoje.

Union Pier Lietuvių draugija

Union Pier, MI

manychiau, kiekvienais metais savaitės, kovojusią su komunistine ir nacine okupacija ypatingai, pagerbdami šią 22-ąją L. L. vyriausybę, heroinę drąsą visai tautai, vedusią višą tautą į išmintingo pasipriešinimo okupantams kelią.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kardinolas Francis George, OMI

Čikagos arkidiecezijos kardinolas Francis George išpildė savo pažadą, duotą apsilankymo prez. Valdo Adamkaus inauguracijos iškilmėse Lietuvoje metu: jo išrūpinimais stipendijomis pasinaudodami lietuviai jaunuoliai: Tomas Kedušis iš Šiaulių vyskupijos ir Gediminas Jankūnas — Panevėžio vyskupijos, ši rudėnį pradėsia studijuoti Mundein seminarijoje. Abu jie jau baigė filosofijos kursą, šiek tiek pramokę anglų kalbos ir turėję pasikabėjimus su Mundein seminarijos pašaukimu direktoriumi, kuris buvo nuvykęs į Lietuvą su jais susitikti. Apie tai praneša prel. Jurgis Šarauskas, kuris taip pat nemazai prie šio ir kitų panašių projektų prisidėjęs. Jis tarp kitko praneša, kad Baltimore, St. Mary's seminarijoje, jau dveji metai studijuoja ir stipendijomis naudojasi du klierikai iš Kauno vyskupijos — Mindaugas Puronas ir Kęstutis Kevalas, o Vašingtono Katalikų universitete studijas tęsia du kunigai iš Telšių vyskupijos — Antanas Lapė ir Sigitas Žilys. Visi šie jaunuoliai, baigę studijas, grįš į Lietuvą ir dirbs sielovadoje.

Naujoji Šv. Rašto knyga — jau vėl „Draugo“ knygynelyje! Jos kaina — 20 dol., su persiuntimu — 30 dol.

Siemet „Draugo“ vasaros šventę rengiama rugpjūčio 22 d. Ji prasidės šv. Mišiomis 11:30 val. r. Mišias tėvų mariojūnų koplyčioje aukos kun. Viktoras Rimšelis.

Taiyda (Rudaitytė) ir Ričardas Chiapettos š.m. liepos 20 d. susilaukė pirmgimės dukrelės Mayos Taiydos, sverusios 7 svarus ir 14 uncijų. Naująja pussesere džiaugiasi dešimtukas pusbrolių ir pusseserių, tetos ir dėdės su šeimonis, motiutė Daina Rudaitienė, seneliai Jonas ir Gailė Rudaičiai, Rūta ir Feliksas Daukai, Rich ir Pat Chiapetta, promociūtė Magdalena Rudaitienė ir proseneliai Pranas ir Gintra Nariai. Džiūgauja ir „Nerijos“ jūrų skaučių tunto sesės būsima nauja ūdryte. Abu naujagimės tėvai ir didžioji giminių dalis priklauso Lietuvių Skautų sąjungai.

„Židinio“ pamaldos vyks šeštadienį, rugpjūčio 7 d., 4 val.p.p. jėzuitų koplyčioje Čikagoje. Visi nuoširdžiai kviečiami šiose pamaldose pagarbinti Dievą su dangun paimtąja Šv. Marija.

Visų atvykusių į „Draugo“ vasaros šventę rugpjūčio 22 d., laukia šauni loterija! Kad laimėjimai byrėtų lyg iš gausybės rago, labai reikalingos jūsų dovanos, mieli skaitytojai! Mums jau dovanuoja: Valė Remienė, Juozas Žadeikis, Audrius Regis, Aldona Andrijonienė, Boleslovas Novickis, Liuda Germanienė, Juozas Vaineikis, Irena Paliukienė, Gražina Bičiūnas, Julija Smilgienė ir Kazys Rožanskas.

Rugpjūčio 1 d., sekmadienį, 12 val.p.p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje išgirsime kun. Algirdo Palioko, S.J. Pal. J. Matulacio misijos kapeleono, pasakojimą apie dvasinę, moralinę padėtį Lietuvoje. Kviečiame pasiklausyti!

„Dainavos“ choras jau pradeda ruoštis trijų chorų „Draugo“ koncertui, kuris turėtų įvykti lapkričio 28 d. Pirmoji repeticija rengiama rugpjūčio 3 d., antradienį, Pasaulio lietuvių centre — nuo 7:45 iki 9:30 val. v. Dainaviečiai ir jų vadovas Darius Polikaitis ir savo chorą kviečia ir naujus dainininkus. Nuo rugpjūčio 7 d. prasidės nuolatinės, kiekvieną antradienį Pasaulio lietuvių centre vykstančios „Dainavos“ repeticijos.

SU KUPRINĖLE — Į MOKYKLĖLĘ!

Norime pranešti, kad Maironio lituanistinės mokyklos, įsikūrusios Lemonte, naujų mokslo metų atidarymas įvyks šeštadienį, rugsėjo 11 d., 10 val.r. ir tęsis iki 12 val.

Kviečiame visus, norinčius lankyti mūsų mokyklą, bet dar neužsiregistravusius, atvykti į mokyklą rugsėjo 11 d. tarp 9-10 val. ryto. Mokykla yra įsikūrusi Lemonte (14911 127th Street). Mokyklos raštinės tel. — 630-237-0888 arba mokyklos direktorės namų tel. — 630-257-2897.

Mokyklą gali lankyti ir vaikai nuo 4 metų. Veikia priešmokyklinis darželis (4 m. vaikai), darželis (5 m. vaikai), dešimt mokyklos skyrių, o taip pat ir lietuvių kalbos klases vaikams nuo 4 metų — besimokantiems lietuvių kalbos ir silpnai kalbantiems. Taip pat veikia ir dvi klases suaugusiems, kurie norėtų išmokti lietuvių kalbos.

„Nesustabdomai bėgant laikas yra realybė ir ją priimti reikia, nors niekam, įskaitant ir „Draugą“, ji neateikia džiaugsmo. Prašau priimti mano dovaną 90-ties metų „Draugo“ sukakties proga su nuoširdžiais linkėjimais išverti labai sunkiame darbe“. Taip rašo. Irena Kriaučiūnienė, Burr Ridge, IL, atsiuntusi ne bet kokią dovaną, o 900 dol.! Esame širdingai dėkingi už jos dosnumą ir linkime laimingo įsikūrimo naujoje gyvenvietėje.

Donatas Januta, Oakland, CA, ne tik gražino „Draugą“ laimėjimų bilietėlius, bet pridėjo 100 dol. auką. Esame labai jam dėkingi ir raginame visus, gavusius laimėjimų bilietėlius, nedelsiant grąžinti jų šakneles, kad jos būtų įtrauktos į laimės „ratą“.

Zarasiečių klubas atšaukia gegužinę, kuri turėjo įvykti š.m. spalio 17 d. Gegužinė atšaukiama, kadangi tą patią dieną ruošiamas „Margučio II“ renginys. Zarasiečių klubo valdyba visus savo narius ragina apsilankyti „Margučio II“ renginyje, o „Draugo“ redakcija visus Zarasiečių klubo narius ir visus lietuvius, nepaisant, kuriam klubui, organizacijai, sambūriui priklauso — arba visai niekur nepriklauso — maloniai kviečia atvykti į suakutuvinę „Draugo“ dienraščio vasaros šventę rugpjūčio 22 d., sekmadienį, t. mariojūnų sode, Čikagoje.

SKELBIMAI

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6743
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštadi. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambinti gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
Tel. 630-257-0900, Lemont, IL

Prisijunkite prie mūsų grupės „TRANSPAK“
Facebook.com/TRANSPAK
Tel. 1 773 838 1050

• Legaliai dar galima išrūpinti „Social security“. E. Šumanas, tel. 1-708-720-2851. (sk.)

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Man kaselė ant kaktytės, Kaspinėlis — ant galvos, Aš dukrelė mamutytės, Aš dukrelė Lietuvos,

Žodžiai Vytės Nemunėlio

Piešinys Algirdo Mečio Šimkūno

DU MULAI IR PLĖŠIKAI

Keliu sau ėjo du mulai su nešuliais: jų vienas nešė kasa, pilną pinigų, o antras — miežių pilnus didelius maišus. Puikuodamasis turtais, kaklą išdidžiai iškelęs kratė vienas, dzindziliavo varpeliu, o antras sekė iš paskos kukliai, ramiai. Staiga iš pasalų plėšikai puolė juos, išplėšė pinigų, o miežiais nesidomėjo. Kai apipletas mulas skundėsi lemtim, antrasis jam tarė: „O aš esu patenkintas: likau nesužeistas ir turėjau išsaugojau“. Ši pasakėčia moko, kad saugumas — neturite; pavojus didis ten, kur turiai dideli.

Fedras

GĖLIŲ ĮVAIRENYBĖS

Senovės romėnų pasiuntiniai, vykdamieji kelionę, pasiūdo verbena, kuri anot legendos, saugo nuo piktyčių žmonių. Viduramžiais buvo manoma, kad ši gelė atneša turtus ir garbę, be to, saugo nuo gyvatės įkandimo. Daug su gėlėmis susijusių legendų atkeliavo ir iki mūsų dienų. Kai kuriose šalyse studentai ir dabar įsikiša į plaukus rožmarino šakelę. Dar senovės graikai manė, jog ši gelė gerina atmintį.

Nedaug kas žino, jog senovėje krokeris (šafanas) traukdavo žmones ne savo grožiu. Jis buvo laikomas vertingu vaistiniu augalu, taip pat iš jo išgaudavo dažančią medžiagą, kuri būdavo vartojama ir kaip prieskonis. Kadangi šiam reikalui tikdavo tik mažas piestelės dalis, norint surinkti kilogramą krokerio, reikėdavo nuskinti 70-80 tukstančių gėlių. Nenuostabu, kad viduramžių Europoje šafanas buvo vertinamas kaip auksas.

Ikebanos — tradicinio japonų puokščių darymo meno, kuriai jau daugiau kaip šeši amžiai — atsiradimas yra susijęs su senų gėlių įteikimo Budai papročiu. Šiuo metu Japonijoje yra per šešiasdešimt ikebanos mokyklų. V. Beinaras

Fervynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

DUONOS TRUPINĖLIS (Lietuvių liaudies mitologija)

Seniau žmonės labai gerbdavo duoną. Taip kartą žmogui valgant nulėkė vienas duonos trupinėlis. Jis pradėjo jo ieškoti, bet niekaip negalėjo greitai rasti. Tuo metu kažkoks žmogus prie lango jam sako:

— Gėitai bėk, tavo kluonas dega!

Paziūrėjo — kaip tik, dega! „Na, — mano sau, — ak, tu Dieve, negaliu rasti!“ Ir vėl pradėjo ieškoti. Paieškojęs rado.

Išbėga laukan žiūrėti — niekas nedega.

Matyt, tą žmogų tikrino, ar ištis jam duona brangi.

...

— Sakyk, seneli, kas Batuo tam Katinui tuos aulinius pasiūvo?

— Peles, Juozuli.

— O ar katinas jų prašė?

— Ne, pelės pačios katinui padovanojo tarmos: „Apsiauk šiuos aulinius — ir būsi ponas!“

— Ar tikrai Batuotas Katinas dabar jau ponas?

— Joks jis ponas. Apgavo pelės katiną ir tiek. Dabar jos katinas žingsnius iš tolo girdi. Leonardas Gutauskas

MINTYS PAGALVOJIMUI

Jeigu kultūrinė kūryba yra paskiro žmogaus dvasios pasaulio atsakledimas, tai tautos — tuo labiau. Kai kultūrinės vertybės sudedamos kaip grūdai prie grūdų, susidaro ištisas lobynas, kuriame yra išreikšta tauta. Juo didesnis tasai lobynas, juo turtingesnė ir pajėgesnė yra tauta. Yra tautų, kurios savo kultūra maitina daug kitų tautų. Mes, lietuviai, deja, tokio lobyno dar neturime. Džiaugsimės, jeigu esamo lobyno pakaks ateinančioms mūsų kartoms. Tautinės sąmonės bei gyvybės jos ieškos ne kur kitur. Todėl kultūrinė mūsų kūryba yra tautinės gyvybės klausimas. Pralaimėjus politiniuose frontuose, galime kad ir nenormaliose sąlygose dar gyvuoti ir laukti laimėjimo. bet paralaimėje kultūriname fronte, busime pralaimėję patys save ir tautos rytojų, kurį apgaubus tautinė mirtis. Dabartinės mūsų kultūrinės pastangos anaipol nėra prabanga, o rūpestis lietuviškojo gyvenimo tekme. Tada, kai tauta yra blaškoma išsisklaidymu ir sunykimu, turi sukilti jos telkiamoji bei jungiamoji galia ir įveikti tą destruktivinę blaškomoją jėgą.

Redaktorius, rašytojas, profesorius, kun. Pranas Gaidamavičius

GYVENIMAS LIETUVOJE

Kai Lietuva buvo neprilaukoma valstybė, lietuviai galėjo didžiulius savo tautybę. Lietuviai pradėjo kurti savo meną. Kaune ir vėliau Vilniuje įsikūrė lietuvių opera. Lietuviai galėjo važiuoti į kitus kraštus, su jų kultūra ir kalba galėjo susipažinti kitų šalių žmonės. Nepriklausomybės laikotarpiu lietuviai buvo gar-

sūs krepšininkai. Buvo statomos mokyklos, atsidarė meno, ūkio, veterinarijos mokyklos. Kūrėsi įvairios sąjungos, organizacijos. Lietuviai daugiau bendravo su savo tautiečiais, kurie gyveno užsienyje.

Tomas Kuprys

Mes čia gyvename daug metų, čia yra mūsų Lietuva. Mes galime kalbėti tokia kalba, kokia mes norime. Lenkai gali kalbėti lenkiškai gyvendami Lietuvoje. Bet lietuviai negali kalbėti lietuviškai, kur jie nori. Lenkams nepatiktų, jeigu mes nuvyktų į Lenkiją kalbėtume lietuviškai.

Tomas Rupinkas

Abu Lemonto Maironio lit. m-las mokiniai. (Maironio lituanistinės mokyklos moksleivių metraštis 1996/97 m.)

PAGALVOKITE NR. 9

1. Zebros nei ari, nei krovinius neša, nei vežimus traukia. Jis nieko neišmoka, kad pasirodytų cirkuose. Ar tiesa, kad zebros tinka būti tik maistas liūtams? 2. Koks atstumas yra tarp Marijampolės ir Marijampolės? 3. Kur yra Žagarė ir Žagariai? Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis. 4. Du kiškučiai pagirytę tupi. 5. Du stakučiai (kas eina stacidamas), vienas matorlokas (mojuoja). 6. (Brėžiniai). Išžiūrėję į piešinėlius, raišne apibraukite piešinėlius pavadinimus. 7. Kaip vadinasi karaliaus Arturo legendarinis kardas? 8. Uodeguotas drugys? Gal tau tik pasirodė? Kai pamatei jį pirmą kartą, tai tikriausiai būvai įsitikinęs, kad jis su dviem uodegom. Tačiau paskui tu sužinojai, kad tai sparnų galai išsikišę kaip dvi ilgos siauros juostelės. Skraidant jie, tiesa, panašūs į uodegytes. Už tai drugi kai kur dar vadina „kregždės uodega“. Koks gi tikras jo vardas?

KĄ MĖGSTU VEIKTI LAISVALAIKIUI

Kai aš turiu laiko, man patinka išėiti pasivaikščioti su savo šunimi Diva. Aš su Diva einame aplink bloką. Mes kartais susitinkame ir kitus žmones su šunimis. Man tada reikia stipriai laikyti Divos diržą. Diva mėgsta loti. Šis pasivaikščiojimas tai mano mankla. Man patinka klausytis muzikos Jei turiu laiko, žaidžiu su savo kaimynu Tomu.

Linas Aleksūnas, Čikagos lit. m-las, 5 sk. mokiny

24	13	2	18	5	19
1	2	17	11	15	8
25	4	26	3	20	16
9	22	7	21	13	28
30	10	27	19	29	6

PAGALVOKITE NR. 8 ATSAKYMAS

1. Šv. Rašte kargas yra minimas 5 kartus dažniau už skydą ir 8 kartus daugiau už ietį (A. Cruden's Complete Concordance. N.Y., 1949) 2. Orkestro dirigento lazdelė yra vadinama batuta (ital. battuta). 3. Žodžiai, kurie turi po tris nosines: švestaja, sąžiningaji ir mastytaja, o 4 nosines turi: įsisąmonintąja. Gali būti ir kitokie žodžiai. 4. Viščiukas. 5. Skaito. 6. Žiūrėkite skaitių lentelę. 7. Oregon. 8. Kastos.

LIETUVOS MIESTAI (Fantazija)

Laižuva: Tame miestelyje buvo labai skanios silkės. Žmonės jas valgėdavo ir nuolat laizydavosi.

Pirmas būrelis

Vabalninkai: Viename miestelyje buvo labai daug vabalų. Ten gyveno žmogus, kuris juos visus surinkdavo. Dėl to žmonės jį pavadino vabalninku. Todėl ir miestelis dabar taip vadinasi.

Vienuoliktas būrelis

Girdava: Seniai seniai buvo Raudonės miestas. Per vieną savaitę atsirado daug vabalų, kurie visą maistą sugraužė. Žmonės neturėjo ko valgyti, tai tik gėrė.

Penktas būrelis

Slikiai: Vieną dieną šešto būrelio berniukai nutarė pakuoti pinigų, kad būtų įkurtas Slikių miestelis. Jie buvo labai pavargę, tad neteislingai parašė miestelio vardą. Jie apkeitė raides „L ir P“. Taip ir atsirado Slikių miestelis.

Dešimtas būrelis

JAS 1998 m. stovykla Dainavoje. („Dainavos knygų lentyna“)

KETURIŲ VALANDŲ KALBOS MOKSLAS

Aš nemanau, kad mokantis lietuvių kalbą per savaitę tik keturias valandas galima pasidaryti tikrą lietuvaitę. Reikia visą savaitę kalbėti lietuviškai. Kalbos nenaudojant, daug dalykų užmirštama per savaitę laiko. Angliškoje mokykloje lankau kiekvieną dieną vokiečių kalbos klase, todėl daugiau prisimenu. Nėra visi dalykai vienoje pamokoje sudėti. Vasaros metu, kai mokyklose nėra pamokų, per tą laiką nekaltant lietuviškai galima visą pamiršti. Mokymiesi šeštadieniais nuo devynių iki pirmos, mes mokomės Lietuvos istorijos, geografijos, lietuvių kalbos ir literatūros. Tai yra tik dalis lietuviškumo. Svarbiausia yra tuos dalykus praktikuoti.

Rasa Dovilaite, Čikagos lit. m-las, 10 klasės mokinė